

Cristòfor Cardús i Canals **(Barcelona, 1906-Sant Pere de Riudebitlles, 2000)**

El proppassat 22 de juliol morí a casa seva, a Sant Pere de Riudebitlles, el consoci Cristòfor Cardús i Canals, als 93 anys d'edat (i molt a prop ja de la ratlla dels 94). Cristòfor Cardús era, per a la Societat Catalana de Geografia, un personatge d'excepció: un supervivent del grup de persones que, l'any 1935, van posar en marxa l'entitat. Per aquest motiu, havia tingut un tracte molt directe amb Pau Vila i amb Enric Ribas, als quals es referia d'una manera particular quan se li demanava que evoqués els records i les vivències d'aquells primers anys de la Societat.

Vaig tenir ocasió de tractar directament Cristòfor Cardús, a casa seva, amb motiu de l'entrevista que, amb Pere Tobaruela, li vam fer el mes de juny de 1997, dins la sèrie «L'home i el territori». No va ser fàcil poder quedar per fer-la: segons ens deia, volia trobar-se en les millors condicions possibles i, per aquest motiu, la vam anar ajornant durant un quants mesos. Finalment la vam dur a terme. Recordo que va estar prou lúcida, durant les dues hores llargues de conversa, malgrat que el cansament aviat es féu notar; cosa ben lògica, ateses les circumstàncies de l'edat. No ens va ser possible, en canvi, aconseguir que revisés el text; la darrera vegada que hi vaig parlar, en aquest sentit, va excusar-se tot dient que, en qualsevol cas, ho deixéssim per més endavant. Ara, a manera d'homenatge a la seva memòria, i en ocasió del número 50 de la revista *Treballs*, oferim el text tal com el vam elaborar després de la conversa.

Sovint les paraules transllueixen l'esperit de les persones. Aquest és el cas, sens dubte, de Cristòfor Cardús: la seva bonhomia, l'afabilitat del seu gest, la meticulositat i l'afany d'ordre són aspectes que em vénen al cap en evocar la seva figura, movent-se d'un cantó a l'altre del pulcre despatx de casa seva, a

Sant Pere de Riudebitlles. Detalls, en definitiva, que il·luminen el seu record, en ocasió d'haver-nos de referir a la circumstància del seu traspàs. Podem dir ara, arribats en aquest punt, que queda al darrera una trajectòria vital llarga i fecunda, i que ha deixat un pòsit ben evident en el camp concret de la geografia catalana. Desitgem que aquestes pàgines en siguin un testimoniatge fidel.

Joan Tort